

Prima instanță - (Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău) O. Cernei
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) A. Bostan, V. Negru, a. Pahopol

ÎNCHEIERE

27 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecători

Oleg Sternioală
Dumitru Visternicean
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Motricală Mihail,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Motricală Mihail
împotriva Ministerului Justiției privind constatarea faptului discriminării și repararea
prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017 prin care a fost
repusă în termen cererea de apel, respins apelul declarat de Motricală Mihail și s-a
menținut hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 20 decembrie 2016,

c o n s t a t ă :

La 26 iulie 2016, Motricala Mihail s-a adresat cu cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției solicitând constatarea faptului discriminării în temeiul
art. 3 și art.4 lit.a), art.8 lit.a) din Legea cu privire la asigurarea egalității din 25
februarie 2012 și încasarea prejudiciului moral în mărime de 100000 de lei.

În motivarea pretențiilor formulate a relatat că prin sentința Judecătoriei Strășeni
din 30 decembrie 2005 a fost condamnat la 25 ani închisoare pedeapsă definitivă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2006 a fost casată în parte
sentinața primei instanței și pronunțată o hotărâre nouă prin care i s-a aplicat pedeapsa
definitivă de 21 ani închisoare.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 03 iulie 2007 s-au casat parțial
hotărârile atacate și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care i s-a aplicat pedeapsa
definitivă de 25 ani închisoare.

Menționează că la 16 noiembrie 2009 a depus recurs în anulare asupra deciziei
Curții Supreme de Justiție din 03 iulie 2007, dosarul fiind trimis pentru examinare la
Judecătoria Soroca.

La 21 aprilie 2011 avocatul reclamantului a depus cerere de aplicare a legii
retroactivității, care ulterior la rugămintea reclamantului, a fost retrasă fiind în
contradicție cu cerințele sale înaintate repetat prin cererea din 22 septembrie 2014.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca din 10 octombrie 2014 s-au recalificat

acțiunile reclamantului fiind aplicată legea retroactivității și s-a stabilit pedeapsa definitivă de 22 ani închisoare.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 21 ianuarie 2015 a fost respins recursul reclamantului ca nefondat.

Reclamantul consideră că, în urma aplicării legii retroactivității față de sine de către instanțele de judecată, discriminatoriu i s-a aplicat art. 10¹ alin. 1) și 7) Cod penal fiindu-i redusă pedeapsa cu doar 2 ani închisoare, din cauza criteriului protejat de art.1) al Legii nr.121 din 25 februarie 2012.

La 09 noiembrie 2016 reclamantul a depus o cerere privind sesizarea Curții Constituționale în vederea controlului constituționalității art.10¹ Cod penal.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 10 noiembrie 2016 s-a dispus ridicarea excepției de neconstituționalitate cu remiterea dosarului după competență, Curții Constituționale.

Prin decizia Curții Constituționale din 18 noiembrie 2016 s-a declarat inadmisibilă sesizarea privind excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 10¹ alin.7) Cod penal.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 20 decembrie 2016, cererea de chemare în judecată înaintată de Mihail Motricală prejudiciului moral, a fost respinsă.

Pentru a hotărî astfel, instanța a reținut că reclamantul nu a probat existența faptului discriminării față de el, nu a prezentat fapte care ar permite prezumția existenței unui fapt de discriminare. Anexarea unor acte judecătorești pronunțate în privința altor condamnați, pretinse a fi cazuri similare, nu constituie în esență suport probatoriu în sensul art.19 alin.1) din Legea cu privire la asigurarea egalității.

Instanța a mai constatat că reclamantul a exercitat căile de atac împotriva actelor de dispoziție a instanțelor de judecată, iar instanțele ierarhic inferioare au verificat legalitatea și temeinicia hotărârilor atacate conform ordinii stabilite de Codul de procedură penală.

Aplicabilitatea sau neaplicabilitatea în privința lui Motricală Mihail a retroactivității Legii penale, precum și aplicarea neuniformă acestora în privința sa, au fost deja obiectul examinării cererii reclamantului la soluționarea chestiunilor privind executarea hotărârilor judecătorești, prin încheierea judecătoriei Soroca din 10 octombrie 2014, act devenit irevocabil.

Referitor la pretenția privind încasarea prejudiciului moral instanța la fel a considerat-o neîntemeiată, dat fiind faptul că acesta este o pretenție ce reiese din pretinsa încălcare a Legii cu privire la asigurarea egalității și a art.14 CEDO, încălcare ce instanța nu i-a găsit nici o confirmare.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 13 februarie 2017, Motricală Mihail a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 20 decembrie 2016, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei decizii de admitere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017, s-a respins apelul declarat de Motricală Mihail și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 20 decembrie 2016.

La 17 octombrie 2017, Motricală Mihail a declarat recurs împotriva deciziei

Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2017 și a hotărârii Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 20 decembrie 2016, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor menționate și admiterea cererii de chemare în judecată.

Recurentul a declarat cerere de recurs în temeiul art.432, alin.(2) lit. a), b) și c) care statuează că se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu soluția instanțelor ierarhic inferioare. La examinarea cererii privind aplicarea Legii retroactivității, instanțele judecătorești, au aplicat prevederile legii discriminatoriu față de reclamant în comparație cu alți condamnați în situații similare, prin aplicare unei și aceeași legi, însă situația sa în ceea ce privește executarea pedepsei penale era egală cu situația acelor condamnați la momentul aplicării retroactivității față de care a fost discriminat prin hotărârile judecătorești emise, referitoare la termenul executării pedepsei.

Astfel, la examinarea cauzei instanțele investite cu judecare fondului au interpretat în mod eronat legea.

De asemenea, recurentul consideră că atât instanța de fond cât și instanța de apel au examinat cauza în absența sa, iar astfel i s-a încălcat dreptul al un proces echitabil, prevăzut de Codul de procedură civilă și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Susține că examinarea cauzei doar cu participarea pârâtului, l-a dezavantajat substanțial față de partea adversă, prin ce s-a încălcat egalitatea armelor și contradictorialitatea procesului civil.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 13 iunie 2017.

Potrivit scrisorii de comunicare copia deciziei a fost expediată părților la 17 iulie 2017 (f.d.128), iar recurentul a recepționat-o la 10 august 2017 (f.d.132).

Potrivit prevederilor art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cererea de recurs a fost declarată la 17 octombrie 2017, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se

consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu

privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Motricală Mihail nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Motricală Mihail.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Oleg Sternioală

judecători

Dumitru Visternicean

Dumitru Mardari